

VICE MINISTER PRESIDENT
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX

I. Inleiding

Het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 met het oog op een adviesaanvraag bij de VLOR, de SERV en het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming-Syntra Vlaanderen enerzijds en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners anderzijds. (VR 2018 1210 MED 0382/2, VR 2018 1210 MED. 0382/3TER, VR. 2018 0510 DOC 1112/1TER)

De VLOR gaf advies op 25 oktober 2018. SYNTRA-Vlaanderen heeft advies gegeven op 26 oktober 2018 en de SERV op 29 oktober 2018.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners hebben geleid tot de volgende protocollen :

Protocol nr. 112 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van:

- sectorcomité X, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- overkoepelend onderhandelingscomité voor het vrij gesubsidieerd onderwijs; op 6 november, 20 november, 27 november en 29 november 2018.

Protocol nr. 93 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs op 6, 20 en 27 november 2018.

Protocol nr. 90 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 22 november 2018.

Over dit voorontwerp van decreet werd ook advies gevraagd bij de gegevensbeschermingsautoriteit. Dit advies werd gegeven op 19 december 2018.

De Vlaamse Regering besliste op 7 december 2018 om het aangepaste decreet en memorie van toelichting voor te leggen aan de Raad van State voor advies binnen de 30 dagen (VR 2018 0712 DOC.1418/1BIS).

De Raad van State heeft het advies nummer 64.929/1 uitgebracht op 23 januari 2019.

A. Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX: definitieve goedkeuring

Antwoord op de vormelijke opmerkingen van de Raad van State

De Raad van State merkt op dat bij de tweede principiële goedkeuring verschillende wijzigingen zijn aangebracht waarvan sommige niet naar aanleiding van de adviezen en de onderhandelingen en dat hierover geen advies van de Inspectie van Financiën is gevraagd.

In antwoord hierop kan worden gesteld dat de bijkomende maatregelen geen financiële implicaties hebben en dat dit ondersteund wordt door het feit dat de minister van begroting geen opmerkingen geformuleerd heeft bij de tweede principiële goedkeuring.

De Raad van State stelt dat één van de later aangepaste wijzigingen het artikel 84 betreft, dat betrekking heeft op de kopienamen van examenkopijen.

In de eerste versie, waarover de gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) advies gaf, was het kopiëren van examens en het gebruik van de kopieën alleen toegelaten in het kader van een beroepsprocedure als de student niet geslaagd is.

In zijn advies vraagt de GBA om de bepaling aan te passen zodat de student minstens recht heeft op kopienamen van zijn antwoorden.

In de versie zoals goedgekeurd bij de tweede principiële goedkeuring heeft de student kopierecht indien deze na een toelichting een kopie wil van het afgelegde examen.

Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de student.

Deze wijziging is mede doorgevoerd door een opmerking van de VLOR en is analoog aan de regeling in het secundair onderwijs. Ze kent kopierecht toe zodat inhoudelijk aan het advies van de GBA is tegemoet gekomen.

Aanpassingen

In artikel 2, 23, 24, 42, 43, 54, 91, 125, 139, 169, 170, 171, 178 werden technische aanpassingen aangebracht ingevolge het advies van de Raad van State

Artikel 3 en 5

Er werden specifieke bepalingen opgenomen omtrent de type verwerkte gegevens in het decreet.

Ingevolge het advies van de Vlaamse Regering wordt daarnaast delegatie gegeven om verdere technische uitwerking te geven aan specifieke bepalingen omtrent de

opslagperioden, de verwerkingsactiviteiten en de procedures waaronder maatregelen om te zorgen voor een behoorlijke transparante verwerking.

In de memorie wordt omstandig gemotiveerd waarom en wanneer verslagen omtrent beoordeling en functionerings- en evaluatiegesprekken worden uitgewisseld.

Artikelen 9, 10, 11, 66, 67, 130, 131, 132, 133

In de 'niveaudecreten' voor basis en secundair onderwijs wordt het artikel over Tijdelijk onderwijs aan huis en Synchron internetonderwijs ontdubbeld tot artikelen over tijdelijk onderwijs aan huis en een zelfstandig artikel voor Synchron internetonderwijs. Dit verhoogt de leesbaarheid en schept meer duidelijkheid. Er zijn naast veel gelijkenis ook verschillen tussen beide. Ze kennen ook (ten dele) een verschillende evolutie. Door gescheiden artikelen kunnen deze eenvoudiger en transparanter aangepast worden aan de eigen evolutie. In het secundair onderwijs gebeuren er ook enkele technische aanpassingen.

In de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 worden er bepalingen opgenomen voor de centrale organisatie van het Synchron internetonderwijs en stelt de Vlaamse regering in staat om meerjarige beheersovereenkomsten af te sluiten.

Artikel 23

We vinden het belangrijk dat basisscholen zoveel als mogelijk zijn ingeplant in de lokale leefgemeenschappen. De bereikbaarheid, de lokale betrokkenheid en de sociale integratie in de leefomgeving van de leerlingen is, vooral in het basisonderwijs, van groot belang. Om deze scholen en vestigingsplaatsen de nodige tijd te geven zich aan een mogelijk dalende leerlingenpopulatie aan te passen wordt ook in het gewoon basisonderwijs, net zoals dit al het geval was voor het buitengewoon basisonderwijs, een extra genadejaar voorzien.

Artikel 32, 87

Met het decreet van 6 juli 2018 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften werd een paragraaf 2/1 ingevoegd in artikel 172quinquies (decreet basisonderwijs, artikel 31 van het wijzigingsdecreet) en artikel 314/8 (Codex Secundair Onderwijs, artikel 49 van het wijzigingsdecreet).

Die paragraaf 2/1 stelt dat er voor leerlingen met een inschrijvingsverslag, gemotiveerd verslag of verslag type 2, 4, 6 of 7 een nieuw open end omkaderingsmechanisme komt vanaf 1/9/2019.

Dit nieuwe omkaderingsmechanisme krijgt een decretale vertaling door middel van een aantal artikelen die in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs worden gewijzigd.

Artikel 48

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State wordt naar analogie met het leerplichtonderwijs ook voor het volwassenenonderwijs een meldingsplicht m.b.t. levensmiddelenhygiëne ingeschreven in het centrumreglement van de centra voor volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor opleidingen waarbij cursisten in aanraking komen met voedingswaren.

Artikel 64

Op advies van de Raad van State wordt in 18° ingeschreven dat het de medische toestand betreft van een leerling die is ingeschreven in een opleiding waar voedingsmiddelen worden verwerkt. Het artikel in kwestie over het schoolreglement geldt sowieso voor SO, BUSO en DBSO. Een specificatie van de concrete opleidingen in kwestie, kan niet worden gegeven: het verwerken van voedingsmiddelen is aan sommige opleidingen inherent, maar bij andere hangt het af van het leerplan dat de koepel of het schoolbestuur hanteert.

Art 73.

In verband met de programmatie van nieuwe opleidingen in opleidingsvorm 3 is nog toegevoegd dat indien de aanvraag betrekking heeft op de programmatie per 1 september 2021 of 2022 van een niet-gemoderniseerd structuuronderdeel van de kwalificatiefase en de integratiefase, de aanvraag eveneens de toekomstige concordantie naar het gemoderniseerd structuuronderdeel moet bevatten om ontvankelijk te zijn. Niet-gemoderniseerde structuuronderdelen zijn niet programmeerbaar in de opleidingsfase en vanaf 1 september 2023 in de kwalificatiefase en de integratiefase.

Er is eveneens toegevoegd dat indien een nieuwe school met opleidingsvorm 3 wordt aangevraagd, of een nieuwe opleidingsvorm 3 wordt aangevraagd in een bestaande school, het schoolbestuur samen met de aanvraag voor de programmatie van deze school of deze nieuwe opleidingsvorm uiterlijk op 30 november van het tweede schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de desbetreffende opleidingen, een aanvraag voor een of meerdere nieuwe opleidingen moet indienen en een gunstige beslissing van de Vlaamse Regering krijgen om deze te kunnen oprichten. Hierbij moeten eveneens de regels bepaald in paragraaf 3 toegepast worden.

Artikel 76

Gezien de sterke focus op de basisvorming in het kader van de modernisering SO, wordt dezelfde focus gelegd bij het examenprogramma voor de eerste graad bij de examencommissie. De examencommissie zal zowel voor A-stroom als voor B-stroom examens inrichten.

Artikel 82

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State over de goedkeuring van rechtswege bij overschrijding van de termijn, werd deze passus geschrapt.

Artikel 117, 118

Met het decreet van 21 december 2018 houdende wijziging van regelgeving betreffende politiek verlof voor onderwijspersoneel is de regeling over het politiek verlof voor de personeelsleden van de hogescholen in overeenstemming gebracht met de wijzigingen bij het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017. Daarbij is de verwijzing naar het mandaat van OCMW-voorzitter behouden voor de mandaten in de gemeente Voeren en de randgemeenten. De Raad van State vraagt om dit in de regelgeving te verduidelijken. Daarbij merkt hij op dat het behoud van het politiek verlof van ambtswege voor een OCMW-voorzitter in gemeenten met meer dan 50.000 inwoners zinloos is, aangezien Voeren en de randgemeenten zelfs niet meer dan 20.000 inwoners tellen. Met de wijzigingen aan artikel V.116/1 en V.116/2 van de codex hoger onderwijs is op de suggesties van de Raad van State ingegaan.

De wijziging van het politiek verlof in artikel V.31 van de Codificatie is door het decreet van 21 december 2018 overbodig en wordt geschrapt (het eerdere artikel 113).

Artikel 124

In de memorie bij artikel 122 werd op advies van de Raad van State toegevoegd dat de vereiste van een uittreksel uit het strafregister als doel heeft deze minderjarigen of jongeren te beschermen tegen eventuele veroordelingen van de mentor die een beletsel kunnen vormen voor de goede begeleiding.

Artikel 125

In artikel 19, 3° van de Codex Secundair Onderwijs wordt ingevolge het advies van de Raad van State de Vlaamse Regering gemachtigd criteria vast te leggen op voorstel van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Artikel 134, 135

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om jaarlijks de door het Executief van de Moslims van België erkende vzw die optreedt als erkende instantie van het islamitische godsdienstonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap te subsidiëren voor de continuering van het netwerk islamexperten. Ze kan hiervoor voor maximaal 4 jaar een beheersovereenkomst afsluiten.

Artikel 140, 141

Na advies van de Raad van State wordt de regering gemachtigd om de nadere regels voor de substitutie van documenten vast te stellen.

Artikel 157 en 159

De verplichting in het deeltijds kunstonderwijs voor de leerling om 50% van het inschrijvingsgeld te betalen bij inschrijving wordt verlaten, alsook de koppeling van regelmatigheid van de leerling en de betaling van zijn inschrijvingsgeld.

Artikel 162 en 163, 2°

De berekening van de normen die de academie ieder schooljaar moet halen wordt vereenvoudigd. De nieuwe formulering stelt een meer transparante en eenduidige berekening van de jaarlijkse norm voorop.

Artikel 168

De complexe berekening van de jaarlijkse programmatienorm voor een domein in oprichting wordt vereenvoudigd.

Voor nieuwe domeinen in bestaande academies was de vereenvoudigde berekening nog niet doorgevoerd. De voorliggende wijziging gaat uit van dezelfde benadering, daardoor ontstaat een consistente regelgeving. Ieder schooljaar moet het nieuwe domein een achtste van de globale norm bereiken ongeacht het aantal structuuronderdelen dat de academie op dat moment aan het oprichten is.

Artikel 172

Op advies van de Raad van State wordt een getrappt klachtensysteem beschreven in het ontwerp van decreet.

Artikel 177

De opleiding 'assistent plantaardige productie duaal' is niet meegenomen in het decreet duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 om uren teeltleider te genereren. Dit wordt nu rechtgezet door het artikel te vervangen.

B. Regeringsamendement arts/tandarts

toevoeging artikel 101bis

In het regeringsamendement tot wijziging van artikel II.187, §3 van de Codex Hoger Onderwijs wordt een verplichte bindende keuze ingevoerd in geval van deelname aan beide toelatingsexamens arts en tandarts.

De wijzigingen zijn ingegeven vanuit de ervaringen in 2018 met de eerste apart georganiseerde vergelijkende toelatingsexamens arts en tandarts. Het is aangewezen om in het decretaal kader, een specifieke en duidelijke regeling op te nemen waarbij de kandidaat die aan beide examens deelneemt, verplicht een bindende opleidingskeuze dient te maken reeds voor de aanvang van de toelatingsexamens.

Deze wijzigingen worden ingediend in de vorm van regeringsamendementen omdat een duidelijke tijdige regeling op dit vlak voor de toelatingsexamens van het volgende jaar vereist is. Gezien de noodzakelijke informatie over het effectief aantal inschrijvers pas laat kan worden vastgesteld, kon de gebruikelijke decretale weg niet gevolgd worden. Voor een regeling via een besluit van de Vlaamse Regering is vastgesteld dat er in geen voldoende duidelijke rechtsgrond is voorzien in de huidige decretale bepaling. De Raad van State stelde in zijn advies 65.020/1 van 10 januari 2019 dat "*teneinde de rechtsonzekerheid te voorkomen die onvermijdelijk gepaard gaat met een onduidelijke of ontbrekende rechtsgrond de decreetgever zelf op een expliciete wijze moeten opteren voor het beginsel van een bindende keuze voor één van de beide studierichtingen bij een dubbele rangschikking.*" De Raad van State heeft zich in het vermelde advies niet verder uitgesproken over de inhoud van het voorstel, maar heeft enkel gesteld dat een decretale verankering is vereist. In het licht van de rechtszekerheid en het belang om een goede juridische basis te hebben is het echter noodzakelijk dat over deze regeringsamendementen die betrekking hebben op de individuele rechten van de kandidaten het nader inhoudelijk onderzoek en advies van de Raad van State wordt gevraagd. De voorgestelde regeling gaat slechts in voor de examens van 2020. Echter om zowel praktisch/technische redenen (dit moet ingebouwd worden in het elektronische

inschrijvingsstelsel), als om redenen van communicatieve aard (kandidaten moeten tijdig over hun rechten worden geïnformeerd), als om juridische reden (een grondig advies van de Raad van State is vereist) is geopteerd voor dit legistiek traject waarbij via een amendement van de Vlaamse Regering, deze regeling nog goedgekeurd wordt de huidige legislatuur

Voor een verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de inhoudelijke verantwoording bij de toegevoegde regeringsamendementen.

IV. Budgettaire weerslag

A. Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 13 september 2018. Het begrotingsakkoord werd verleend op 5 oktober 2017.

De wijzigingen aan het voorontwerp naar aanleiding van het advies van de Raad van State situeren zich op het legistische niveau, waardoor er geen impact is op de onderwijsbegroting.

B. Voor het regeringsamendement arts-tandarts werd een gunstig advies van de Inspectie van Financiën verleend op 30 januari 2019. Met toepassing van artikel 6§5 van het BVR van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting niet vereist.

V. Effecten op de lokale besturen

De wijzigingen in het voorontwerp hebben geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

VI. Effecten op het personeel

De wijzigingen in het voorontwerp hebben geen gevolgen voor het personeelsbestand van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor bestuurszaken niet moet gevraagd worden.

VII. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

A.

1. haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX en de bijbehorende memorie van toelichting;

2. de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs te machtigen het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX en de erbij horende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement;
3. de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs te machtigen de bepalingen van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIX die in werking treden op 1 september 2019 mede te delen aan de betrokken schoolbesturen, met uitdrukkelijke vermelding dat de toepassing ervan afhankelijk wordt gesteld van de aanneming van het decreet door het Vlaams Parlement.

B.

4. haar goedkeuring te hechten aan het bijgevoegde ontwerp van regeringsamendementen arts-tandarts betreffende het onderwijs XXIX en de bijbehorende toelichting;
5. de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te gelasten over voornoemde ontwerp van amendementen het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vice-minister-president,
Vlaams minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS